

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9775 af 15/12/2010 (Gældende)

En arbejdsgiver har ansvaret for sortering af kemikalieaffald på en genbrugsplads

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Arbejds miljøklagenævnet, j.nr. 5900325-10

En arbejdsgiver har ansvaret for sortering af kemikalieaffald på en genbrugsplads

Resumé

Efter en eksplosionsulykke på en genbrugsplads konstaterede Arbejdstilsynet, at en beholder blev anvendt til opbevaring af forskellige uforenelige stoffer og materialer, der ved sammenblanding kunne medføre fare for en eksplosion.

En tilsvarende beholder var på et tidligere tidspunkt eksploderet, da der ved en sammenblanding af produkterne udvikledes eksplosionsfarlige gasarter samtidig med, at beholderen indeholdt iltholdige materialer.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om straks at planlægge arbejdet med kemikalieaffald, så arbejdet kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Virksomheden anførte i klagen, at man havde fulgt de retningslinjer, der var givet af den virksomhed, som stod for modtagelsen af kemikalieaffaldet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets strakspåbud. Selv om arbejdsgiveren oplyste, at man fulgte de retningslinjer, der var givet fra den virksomhed, der skulle modtage affaldet, fastholdt Arbejdsmiljøklagenævnet påbuddet, fordi det er arbejdsgiverens ansvar, at forholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige for genbrugspladsens ansatte.

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 14. december 2010 behandlet klagen over Arbejdstilsynets afgørelse af 3. september 2010. [Virksomhedens navn udeladt] klager over, at virksomheden den 27. august 2010 fik påbud om straks at planlægge arbejdet med kemikalieaffald således, at faren for eksplosion er effektivt forebygget.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at [virksomhedens navn udeladt] straks i alle led skal planlægge og tilrettelægge arbejdet med håndtering af kemikalieaffald, så arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

[Virksomhedens navn udeladt] har meddelt Arbejdstilsynet, at påbuddet er efterkommet. Nævnet har derfor ikke fastsat en frist for tilbagemelding.

Det betyder, at Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 3. september 2010 for så vidt angår det nævnte påbud.

B E G R U N D E L S E

[Virksomhedens navn udeladt] har ansvaret for, at arbejdsmiljøforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige for virksomhedens ansatte.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøg den 26. og 27. august 2010 konstaterede, at beholder 9, der blev anvendt til kemikalierester, kunne indeholde uforenelige stoffer og materialer, der ved sammenblanding medførte fare for eksplosion.

I den forbindelse lægger nævnet vægt på, at en tilsvarende beholder, som eksploderede den 25. august 2010, blandt andet havde indeholdt 4 styk 10 liters dunke, heraf 2 med brintoverilte 35-40 procent, 2 styk med pereddikesyre samt 3 tilfælde af karbider. Det er oplyst, at der ved sammenblanding af disse stoffer

og materialer udvikles acetylengas. Endvidere indeholdt beholderen ilt-tabletter og en 5 liters iltholdig accelerator til hærdningsprocessen ved polymerfremstilling.

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger til grund for afgørelsen, at [virksomhedens navn udeladt] har oplyst, at de retningslinjer, der er udstukket fra [navn udeladt], er fulgt. Det ændrer dog ikke ved, at [virksomhedens navn udeladt] har pligt til at forebygge, at ulykken kan gentage sig. Der er derfor grundlag for påbuddet. Arbejdsmiljøklagenævnet har dermed ikke taget stilling til ansvaret for ulykken.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen benyttet følgende regler:

- Om forebyggelse af arbejdsulykker
- § 38, stk. 1, og § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 4, § 13, nr. 2, og bilag 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.
- Om Arbejdstilsynets ret til at give påbud
- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet ved oversendelse af klagen, og

- virksomhedens brev af 28. september 2010
- Arbejdstilsynets udtalelse af 13. oktober 2010
- virksomhedens brev af 26. oktober 2010

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til:

- Arbejdstilsynet,
- [Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtnings-, nedstyrtnings-, sammenskrivnings-, rystelses-, strålings-, støj- eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,

- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

...

Særlige krav

...

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
- 2) at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,
- 3) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed,
- 4) at der træffes effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte, hvor arbejdsprocessen eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår, rummer mulighed for sygdomssmitte og
- 5) at klima- og belysningsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal herunder træffes foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod stærk hede eller kulde.

...

Bilag 1

Generelle forebyggelsesprincipper

(Jf. artikel 6, stk. 2 i Rådets direktiv 89/391/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet).

- 1) Forhindring af risici.
- 2) Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- 3) Bekæmpelse af risici ved kilden.
- 4) Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- 5) Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- 6) Udskiftning af det, der er farligt med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.
- 7) Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkninger fra faktorer i arbejdsmiljøet.
- 8) Vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- 9) Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

...